

APRÍL 2024

GREINARGERÐ

BREYTING Á AÐALSKIPLAGI HÖRGÁRSVEITAR 2012-2024

ÍBÚÐARBYGGÐ Í LANDI GLÆSIBÆJAR, ÁFANGI 3

Efnisyfirlit

1.	INNGANGUR	3
2.	MARKMIÐ	3
3.	FORSENDUR.....	3
3.1.	Skipulagssvæðið	3
3.2.	Íbúaþróun.....	4
3.3.	Minjar	5
3.4.	Náttúrufar	5
4.	EFNISTÖK AÐALSKIPULAGSBREYTINGAR.....	6
4.1.	Íbúðarsvæði (ÍB2) – 6 ha	6
5.	TENGSL VIÐ AÐRAR ÁÆTLANIR	7
5.1.	Landsskipulagsstefna.....	7
5.2.	Aðalskipulag Hörgársveitar 2012-2024.....	8
5.3.	Svæðisskipulag Eyjafjarðar 2012-2024	9
5.4.	Deiliskipulag	9
6.	ÁHRIFAMAT	9
6.1.	Valkostir	10
6.2.	Samráð og kynningar.....	10
7.	HEIMILDARSKRÁ.....	11
8.	SAMPÝKKTIR	12

BREYTING Á AÐALSKIPLAGI HÖRGÁRSVEITAR 2012-2024

SKÝRSLA-UPPLÝSINGABLAÐ			
Titill skýrslu: Breyting á Aðalskipulagi Hörgársveitar 2012-2024		Tegund skýrslu: Breytingartillaga	
Verkheiti: Aðalskipulag Hörgársveitar		Verkaupi: Fljótsdalshreppur	
Verkefnisstjóri: Óskar Örn Gunnarsson		Verkefnisstjóri/fulltrúi verkkaupa	
Höfundur: ÓÖG	Skýrslunúmer: 1	Verknúmer: SA1101I	Fjöldi síðna:
Útdráttur:			
Lykilord:			
Staða skýrslu: ☒ Í vinnslu ☐ Drög til yfirlestrar ☐ Lokið		Dreifing skýrslu og upplýsingablaðs ☒ Opin ☐ Dreifing með leyfi verkkaupa ☐ Trúnaðarmál	

Útgáfusaga						
Nr.	Höfundur		Rýnt		Samþykkt	
	Nafn	Dags.	Nafn	Dags.	Nafn	Dags
1	Helena Björk Valtýsdóttir	17. nóv. 2023	Óskar Örn Gunnarsson	17. nóv. 2023		
2	Óskar	23. apríl 2024				

Skipulagslysing

Auglysing

Kynning á
vinnslustigi

Staðfesting

1. INNGANGUR

Gerð er breyting á Aðalskipulagi Hörgársveitar 2012-2024, á skipulagsuppdraettí og greinargerð sem staðfest var 17.12.2015. Um er að ræða breytingu á landnotkun í landi Glæsibæjar í Hörgársveit þar sem gert er ráð fyrir að skilgreina 3. áfanga íbúðarbyggðar en 2. áfangi var skilgreindur með breytingu sem staðfest var 06.10.2022. Breytingin sem óskað er eftir felst í því að íbúðarsvæði (ÍB2) við Glæsibæ stækkar til vesturs um 6 ha, inn á svæði sem í dag er skilgreint sem landbúnaðarsvæði (L). Gert er ráð fyrir 14 nýjum lóðum á svæðinu með rúmgóðum byggingarritum. Deiliskipulag verður unnið samhliða aðalskipulagi og verða báðar tillögur auglýstar samtímis.

2. MARKMIÐ

Markmið fyrirhugaðra breytinga á aðalskipulagi er að stuðla að áframhaldandi hagkvæmri þróun íbúðarbyggðar í sveitarfélagitnu í beinu framhaldi af áföngum 1 og 2 norðan skipulagssvæðisins sem nú eru þegar í uppbyggingu. Áfram verður markmiðið að auka framboð íbúðarlóða í sveitarfélagitnu og þá að skipuleggja lágreista íbúðabyggð sem fellur að landslagi svæðisins.

Markmið sveitarstjórnar er að fyrirhugaðar skipulagsbreytingar skuli ekki þrengja að búrekstri á landbúnaðarlandi umhverfis skipulagssvæðið, og ef til hagsmunárekstra komi milli landbúnaðar og starfsemi á skipulagssvæðinu muni sveitarfélagið ekki leggja íþyngjandi kvaðir á búrekstur í því sambandi.

3. FORSENDUR

3.1. Skipulagssvæðið

Skipulagssvæðið sem breytingin tekur til er í landi Glæsibæjar í Hörgársveit. Í aðalskipulagi Hörgársveitar 2012-2024 er svæðið skilgreint sem íbúðarbyggð (ÍB2) og landbúnaðarsvæði (L). Aðkoma að skipulagssvæðinu verður til suðurs frá götunni Hagatún. Skipulagssvæðið afmarkast af aðliggjandi veginum, Haglaskógi til austurs, að þjóðvegi til vesturs, að innkeyrsluvegi skipulagssvæðisins (Hagatúni) til norðurs og að gömlum aflögðum akvegi til suðurs. Svæðið er um 6 ha að stærð og er nánast flatt ef frá er talin smá lægð í suðausturhorni við gamlan lækjarfarveg þar sem skipulagt er snjósöfnunarsvæði.

Mynd 1. Svæðið sem aðalskipulagsbreytingin nær til er innan rauða hringsins (map.is/skipulag).

3.2. Íbúaþróun

Talsverð fjölgun íbúa hefur átt sér stað í sveitarféluginu og þá sérstaklega eftir 2016 þar sem fjölgun hefur verið talsvert umfram landsmeðaltal en til að mynda var fjölgun íbúa frá 1. desember 2020 til 1. október 2023 25%. Íbúum sveitarfélagsins hefur fjölggað frá árinu 2016 um 223 íbúa eða um 40%. Íbúar Hörgársveitar voru þann 1. janúar 2024 791 talsins.

Tafla 1. Mannfjöldapróun í Hörgársveit 2011-2023

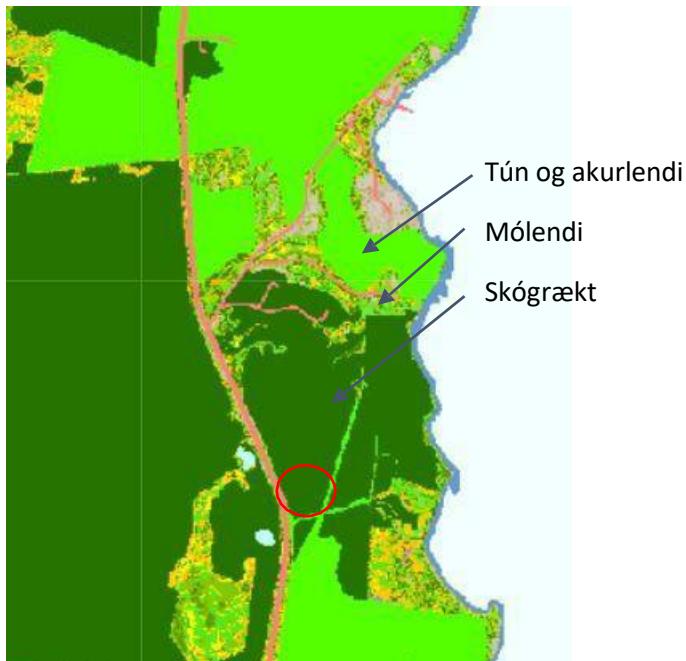
2011	2021	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
600	584	566	559	567	557	574	580	580	616	623	653	704	780	791

3.3. Minjar

Fornleifaskráning fyrir það svæði sem breytingin tekur til er í vinnslu en ekki lokið og er vísað til 24. gr. laga um menningarminjar nr. 80/2012 um ókunnar minjar. Komi minjar í ljós við framkvæmdir á svæðinu skal Minjastofnun Íslands meta eðli þeirra og umfang og hvort frekari rannsókna sé þörf

3.4. Náttúrufar

Svæðið sem skipulagsbreytingin tekur til er að mestu flatt og litlir trjálundsreitir eru á svæðinu hér og þar en að öðru leyti er það mó- og graslendi.

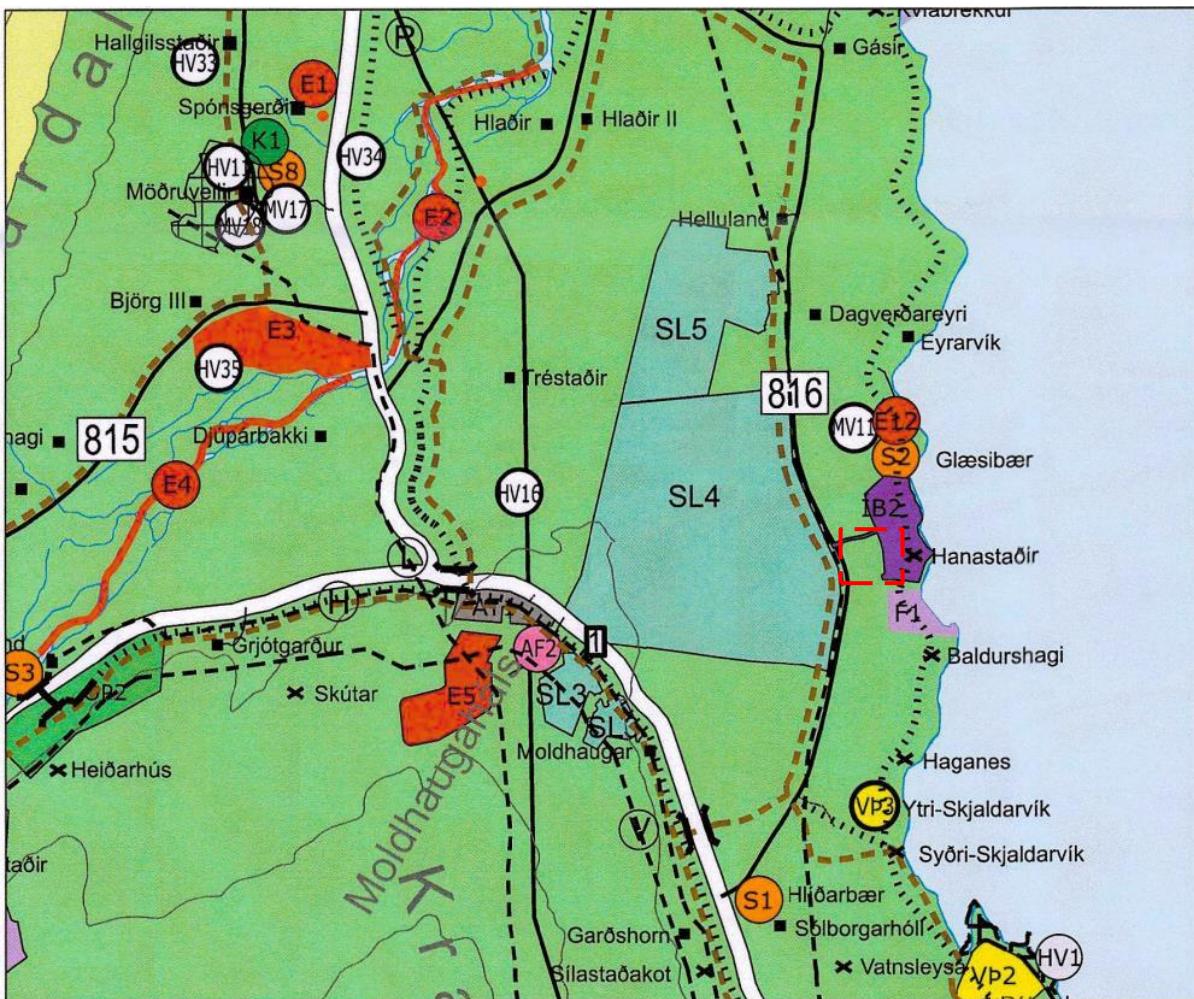
Mynd 2. Vistgerðarkort Náttúrufræðistofnunar Íslands. Gróf afmörkun skipulagssvæðis sýnd með rauðum hring.

Samkvæmt vistgerðarkorti Náttúrufræðistofnunar Íslands eru ekki náttúrumínjar, lífríki eða jarðminjar innan svæðisins.

Á vef Náttúrufræðistofnunar Íslands er svæðið ekki skilgreint sem mikilvægt fuglasvæði.

Ekki eru heimildir um neinar friðaðar plöntur eða fugla á válista innan svæðisins er gætu orðið fyrir áhrifum vegna áætlunarinnar.

4. EFNISTÖK AÐALSKIPLAGSBREYTINGAR

Mynd 3. Hluti sveitarfélagsuppdráttar gildandi aðalskipulags Hörgársveitar 2012-2024 dags með síðari breytingu dags. 6.10.2023 m.s.b.r.

4.1. Íbúðarsvæði (ÍB2) – 6 ha

Íbúðarsvæði (ÍB2) stækkar um 6 ha til vesturs. Fyrir breytingu er var svæðið 18,7 ha en með stækkuninni verður það 24,7 ha.

Gengið er út frá blandaðri en lágreistri fjölskylduvænni dreifbýlis íbúðarbyggð með lágu nýtingarhlutfalli, góðu rými á milli húsa, útsýni, öryggi, einstakri aðstöðu til útvistar s.s. opnum rýmum, leiksvæðum, gönguleiðum, siglingum og sjóböðum. Alls verða 14 lóðir í áfanga 3. Með stækkun svæðisins í áfanga 3 fólgar lóðum á svæði ÍB2 úr 30 í alls 44 og fjöldi íbúða fjögar úr 30 í allt að 74. Íbúðarsvæði (ÍB2) er í dag byggt að hluta. Byggð í 3. áfanga verður nokkuð þéttari en í 1. og 2. áfanga og er gert ráð fyrir bæði raðhúsa og einbýlishúsalóðum.

Íbúðarsvæðið er á og við nágrenni svæðis sem skipulagt er sem landbúnaðarsvæði í gildandi aðalskipulagi Hörgársveitar. Ekki verða gerðar sérstakar eða ríkari kröfur til landbúnaðarstarfsemi í nágrenni skipulagssvæðisins en almennt gerist þar sem land er skipulagt fyrir landbúnaðarstarfsemi, svo sem um sérstakar ráðstafanir vegna lyktar- eða hávaðamengun, eða kröfur um fyrirkomulag heyskaparvinnu og annarra landbúnaðarstarfa.

Fyrir liggufyrir liggur samstarfssamningur milli sveitarfélagsins og landeigandi (félagið GLB17 ehf.) um að landeigandi muni annast lagningu og viðhald gatna og fráveitukerfis, götulyssingu og vetrarþjónustu en að sveitarfélagið muni annast sorphirðu og tæmingu rotþróa.

Forgangsröðun uppbyggingar á íbúðarsvæðum

Í aðalskipulagi Hörgársveitar 2012-2024 eru skilgreind fjögur íbúðarsvæði; í þéttbýlisstöðum á Hjalteyri og á Lónsbakka, íbúðarsvæði (ÍB1) við Blómsturvelli auk íbúðarsvæðis (ÍB2) í landi Glæsibæjar sem fjallað er um í greinargerð þessari. Í skipulagsbreytingunni sem hér um ræðir er sett fram stefna sveitarfélagsins um forgangsröðun uppbyggingar á fyrrgreindum íbúðarsvæðum. Sveitarfélagið mun við leyfisveitingar og lóðarúthlutun stýra uppbyggingu svæðanna í samræmi við eftifarandi forgangsröðun (minnkandi áhersla með hækkandi tölu):

- Lónsbakkasvæði; áhersla á þéttari byggð og minni íbúðarlóðir.
- Glæsibær; áhersla á staðri íbúðarlóðir.
- Hjalteyri; sértæk uppbygging sem samræmist eldri byggð auk frístundabyggðar.
- Blómsturvellir; engin áform um uppbyggingu í fyrirsjáanlegri framtíð.

5. TENGSL VIÐ AÐRAR ÁÆTLANIR

Í gildi er Landsskipulagsstefna 2015-2026 sem samþykkt var á Alþingi 2016, samræmd stefna um skipulagsmál á landsvísu til leiðbeiningar fyrir skipulagsgerð sveitarfélaga. Í gildi fyrir svæðið eru aðalskipulag Hörgársveitar 2012-2024 og svæðisskipulag Eyjafjarðar 2012-2024.

5.1. Landsskipulagsstefna

Í kafla 2. Skipulag í dreifbýli segir; Skipulag í dreifbýli gefi kost á fjölbreyttri nýtingu lands, svo sem til ræktunar, ferðaþjónustu og útvistar, í sátt við náttúru og landslag. Í kafla 2.1.1 kemur meðal annars fram að við skipulagsgerð sveitarfélaga verði miðað að því að styðja og styrkja samfélag viðkomandi byggðarlags með því að beina vexti að þeim kjörnum sem fyrir eru. Í dreifbýli tengist fjölgun íbúða fremur búrekstri eða annarri staðbundinni landnýtingu eða atvinnustarfsemi.

Í Hörgársveit eru þrjú svæði skilgreind sem íbúðarbyggð, Blómsturvellir, Hjalteyri og Lónsbakki. Á Hjalteyri eru íbúar um 50 og samkvæmt deiliskipulagi er gert ráð fyrir rúmlega 20 lóðum undir íbúðir, 6 lóðir undir frístundahús og 6 undir verslun og þjónustu. Á Lónsbakka eru íbúar rúmlega 260 og samkvæmt nýju deiliskipulagi er gert ráð fyrir 26 nýjum lóðum þar sem áætlað er að hægt verði að byggja 88-116 íbúðir en af þeim er einungis 1 einbýlishús. Ekki hefur verið unnið deiliskipulag á Blómsturvöllum og engin uppbygging hefur verið á því svæði.

Í Glæsibæ er áætlað að byggja upp íbúðarbyggð auk þess að efla rekstur og möguleika Glæsibækarkirkju. Yfirbragð byggðarinnar verður lágreist byggð sem fellur að náttúrulegu landslagi svæðisins. Með þessu verður fjölbreytt framboð á lóðum í sveitarfélagini bæði einbýlis- og fjölbýlishúsalóðum, í nágrenni við Akureyri. Fyrirhugaðar íbúðarlóðir í landi Glæsibæjar verða svo frábrugðnar lóðum sem í boði eru á Lónsbakka að vart má ætla að uppbygging þessara tveggja íbúðarsvæða framkvæmdirnar hafi áhrif hvor á aðra. Hinsvegar má ætla að lóðir í Glæsibæ höfði að einhverju leyti til sama markhóps og lóðir sem þegar hafa verið deiliskipulagðar á Hjalteyri, og er sett fram í skipulagsbreytingu þessari sú stefna sveitarfélagsins að forgangsraða uppbyggingu íbúðarbyggðar í Glæsibæjarlandi framar en á Hjalteyri. Ekki eru uppi áform um að ráðast í

deiliskipulagningu íbúðarsvæða í landi Blómsturvalla í fyrirsjáanlegri framtíð og því hafa uppbryggingaráform í Glæsibæ ekki áhrif á framvindu þess svæðis.

5.2. Aðalskipulag Hörgársveitar 2012-2024

Í aðalskipulagi Hörgársveitar 2012-2024 er svæðið sem breytingin tekur til, skilgreind sem íbúðarsvæði og landbúnaðarsvæði.

Samræmi við stefnu gildandi aðalskipulags	
Samræmist stefnu gildandi aðalskipulags	√
Á ekki við/Samræmist ekki stefnu gildandi aðalskipulags	X

Stefna Aðalskipulags Hörgársveitar 2012-2024	Samræmi
3.1.1 Íbúðarbyggð	<p>MARKMIÐ: Stuðlað verður að hagkvæmri þróun íbúðarbyggðar í dreifbýli og gæta skal umhverfissjónarmiða við skipulagningu nýrra svæða fyrir íbúðarbyggð. Íbúðarbyggð verður ekki heimiluð á svæðum sem eru mikilvæg eða verðmæt vegna náttúrufars, náttúruauðlinda, sögu eða almenns útvistargildis. Eftir föngum skal komist hjá því að íbúðarbyggð verði reist á góðu ræktunarlandi og landi sem hentar vel til landbúnaðarframleiðslu.</p>
Kafli 3.2.1 um landbúnaðarsvæði	<p>MARKMIÐ: Gert er ráð fyrir að góð landbúnaðarsvæði verði nýtt áfram til landbúnaðar. Gert er ráð fyrir að landbúnaður verði áfram stundaður á bújörðum, með eðlilegum þróunar-möguleikum ymissta atvinnugreina sem henta slíkum svæðum til rekstrar. Stöðu landbúnaðar sem atvinnugreinar þarf að styrkja og leita leiða til uppbryggingar ymissta stoðgreina hans. Með því er stefnt að þróun hefðbundinna búgreina í sátt við umhverfi sitt.</p> <p>Stuðlað verði að aukinni lífrænni ræktun í hinum ýmsu greinum landbúnaðarins, bæði í hefðbundnum greinum svo og í nýjum búgreinum. Stuðlað verði að eflingu mjólkurframleiðslu á svæðinu. Stefnt að eflingu skógræktar á svæðinu til viðarframleiðslu, útvistar, skjóls og landbóta. Land verður metið eftir landgæðum og nýtingarmöguleikum. Verðmætt akuryrkjuland verði ekki tekið undir aðra landnotkun og þannig tryggt að breytingar á landnotkun og landskipti skerði almennt ekki möguleika til notkunar góðs landbúnaðarlands til búvoruframleiðslu í framtíðinni.</p>
3.3.7 Minjavérnd	<p>MARKMIÐ: Taka skal tillit til skráðra fornleifa áður en ráðist er í bygginga- eða framkvæmdaleyfisskyldar framkvæmdir. Í skógræktaráætlunum verði tekið tillit til fornminja og ekki plantað nær þekktum fornminjum en 20 m sbr. kafla 3.3.8.</p>

Tafla 2. Samræmi tillögunnar við stefnu Aðalskipulags Hörgársveitar 2012-2024.

5.3. Svæðisskipulag Eyjafjarðar 2012-2024

Kafli 3.2 um byggðapróun og byggðamynstur	✓ Með uppbyggingu á svæðinu fjölgar búsetukostum í sveitarfélagini en framboð á stærri lóðum undir einbýli og raðhús hefur verið takmarkað.
Kafli 3.3.1 landbúnaður	✓ Sá hluti skipulagssvæðisins sem flokkað er sem landbúnaðarland í gildandi aðalskipulagi hefur verið tekið úr landbúnaðar-notum.
3.5.2 Strandsvæði Eyjafjarðar, flokkun vatns	✓ Framkvæmdir og uppbygging á svæðinu hefur ekki áhrif á gæði sjávar við strendur Eyjafjarðar né á ár og vötn.

Tafla 3. Samræmi tillögunnar við stefnu Svæðisskipulags Eyjafjarðar 2012-2024.

5.4. Deiliskipulag

Ekki er í gildi deiliskipulag fyrir svæðið en unnið er að nýju deiliskipulagi sem verður auglýst samhliða aðalskipulagsbreytingu. Í deiliskipulagi fyrir svæðið verða 14 íbúðarhúsalóðir á svæði sem er um 6 ha að stærð og er skilgreint sem landbúnaðarsvæði. Lögð verði áhersla á sveigjanleika í uppbyggingu svæðisins. En á svæðinu verða 7 raðhúsalóðir, 3 parhúsalóðir auk 4 einbýlishúsalóða. En leyfilegt verður að breyta nýtingu raðhúsalóðanna í lóðir fyrir einbýlishús.

6. ÁHRIFAMAT

Breyting á aðalskipulagi og þær framkvæmdir sem áformaðar eru í breytingunnni eru ekki taldar hafa í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif.

Gert er ráð fyrir að fjölga lóðum í landi Glæsibæjar um 14. Um er að ræða þriðja áfanga á umræddu íbúðarsvæði (ÍB2). Þessi fjölgun íbúða er vel til þess fallin að anna þeirri eftirspurn lóða í sveitarfélagini þar sem íbúaþróun síðastliðinna ára hefur verið vel umfram landsmeðaltal og umfram spár í gildandi aðalskipulagi.

Stækkan íbúðarsvæðis er ekki talin hafa áhrif á vistgerðir samkvæmt vistgerðarflokkun Náttúrufræðistofnunar Íslands. Um er að ræða skógræktarreiti og mólendi.

Íbúðarsvæðið er staðsett á svæði þar sem búið er að rækta upp talsvert af skógi. Samkvæmt 19. grein laga um skóga og skógrækt nr. 33/2019 er varanleg eyðing skóga óheimil að hluta eða heild. Á móti kemur hefur vöxtur trjágróðurs á svæðinu ekki náð sér á strik og gróðurinn ekki talinn hafa mikil varðveislugildi. Byggðin á svæðinu mun verða aðlöguð að núverandi gróðri og ekki er ólíklegt að að lóðarhafar munu planta gróðri á lóðum sínum sem að einhverju leyti mun vega upp á móti

eyðingu skógar. Varanleg skógareyðing á svæðinu er því talin forsvaranleg m.t.t. 19. gr. laga um skóga og skógrækt nr. 33/2019 til að mæta húsnæðisþörf í sveitarfélagini.

Fornleifaskráning fyrir svæðið er í vinnslu en ólokið og áhrifin því talin óljós. Ef fornleifar finnast verður þess gætt við framkvæmdir á svæðinu að þeim verið ekki raskað.

6.1. Valkostir

Búsetukosturinn sem í boði er í Hagabyggð eru lóðir fyrir rúmgóð raðhús. Gert er ráð fyrir 4-6 íbúða raðhúsum á 3700-5200 m² lóðum auk 1500 m² einbýlishúsalóða.. Svæðið er staðsett í um 9 km akstursfjarlægð frá Þelamerkurskóla, 7 km fjarlægð frá Lónsbakkahverfi og um 10 km fjarlægð frá miðbæ Akureyrar. Í aðalskipulagi Hörgársveitar 2012-2024 eru skilgreindir tveir þéttbýlisstaðir, Lónsbakkahverfi og Hjalteyri, og er eðlilegast að líta til þeirra í samanburðargreiningu varðandi staðsetningu uppbyggingarinnar. Aðstæður í Lónsbakkahverfi bjóða ekki upp á uppbyggingu af þessu tagi þar sem byggingarhæft land í eigu sveitarfélagsins er af skornum skammti, en umhverfis land sveitarfélagsins er gott ræktarland sem nýtt verður í búrekstri um fyrirsjánlega framtíð. Á Hjalteyri á sveitarfélagið land sem rúma myndi nokkrar rúmgóðar einbýlishúsalóðir en þó ekki þann fjöldu sem um ræðir í Hagahverfi. Þar að auki eru akstursfjarlægðir að atvinnu- og þjónustusvæðum frá Hjalteyri lengri en úr Hagabyggð og því væri sú staðsetning ekki til þess fallin að draga úr umferð til og frá íbúðarsvæðinu og kolefnislosun vegna aksturs.

6.2. Samráð og kynningar

Skipulagslýsing var auglýst hjá sveitarfélagini. Tillagan verður kynnt fyrir íbúum og auglýst þar sem frestur gefst til að gera skriflega athugasemd við tillöguna.

Tillagan verður send til eftirfarandi umsagnaraðila á auglýsingatíma tillögunnar:

- Minjastofnunar Íslands
- Heilbrigðiseftirlits Norðurlands Eystra
- Náttúrufræðistofnunar
- Umhverfisstofnunar
- Skógrækt ríkisins
- Forsætisráðuneytisins (sbr. 4 mgr. 6. gr. Jarðлага nr. 81/2004)
- Vegagerðarinnar
- Svæðisskipulagsnefnd Eyjafjarðar

7. HEIMILDARSKRÁ

Aðalskipulag Hörgársveitar 2012-2024.

Svæðisskipulag Eyjafjarðar 2012-2024.

Skipulagslög nr. 123/2010.

Skipulagsreglugerð nr. 90/2013.

Lög nr. 106/2000 um mat á umhverfisáhrifum.

Lög nr. 105/2006 um umhverfismat áætlana.

Lög nr. 80/2012 um menningarminjar.

Lög nr. 60/2013 um náttúruvernd.

Náttúrufræðistofnun Íslands. Vistgerðarkort á Íslandi sótt á; <http://vistgerdakort.ni.is/>.

Náttúrufræðistofnun Íslands, 1996. Válisti 1. Plöntur. Náttúrufræðistofnun Íslands. Reykjavík.

Náttúrufræðistofnun Íslands, 1996. Válisti 2. Fuglar. Náttúrufræðistofnun Íslands. Reykjavík.

Hagstofa Íslands, 2023. Tölur um mannfjölda.

8. SAMÞYKKTIR

Aðalskipulagsbreyting þessi sem auglýst hefur verið skv. 31. gr. skipulagslaga nr. 123/2010
var samþykkt í sveitarstjórn

þann _____ 20__.

Aðalskipulagsbreytingin var staðfest af
Skipulagsstofnun þann _____ 20___.

Auglýsing um gildistöku aðalskipulagsbreytingar
var birt í B-deild Stjórnartíðinda

þann _____ 20___.
